

Komité for kjønnsbalanse i forskning

Godkjent referat

fra møtet tirsdag 1. juni 2010

Sted:

Voksenåsen kultur- og konferansehotell, Oslo

Til stede:

Professor Gerd Bjørhovde, Universitetet i Tromsø (leder)
Førsteamanuensis Eva Sk rb k, Høgskolen i Østfold
Konserndirektør Ernst H. Kristiansen, SINTEF
Professor Kjell Bratbergsengen, NTNU
Forskningsleder Elisabeth Ljunggren, Nordlandsforskning
Avdelingsdirektør Jesper Simonsen, Norges forskningsråd
Student Karen O. Golmen, NSU
Førsteamanuensis Lise Langåker, Høgskolen Stord/Haugesund (vara)
Student Ørjan Arntzen, StL (vara)
Direktør Maria Grönroos, KILDEN (observatør)

Fra sekretariatet:

Seniorrådgiver Linda Rustad
Kontorsjef Nina Widding

Forfall:

Førsteamanuensis Finn Nortvedt, Høgskolen i Oslo
Direktør Lars Holden, Norsk Regnesentral (vara)
Spesialrådgiver Signe Bang, Norges forskningsråd (vara)
Seniorrådgiver Unni Nikolaysen, Kunnskapsdepartementet (observatør)

SAKLISTE

Kif 01/10	Godkjenning av innkalling og sakliste
Kif 02/10	Tolkning av mandat og argumentasjon for arbeidet
Kif 03/10	Arbeidsform
Kif 04/10	Videreføring av nettverksmøter for likestillingsarbeidere
Kif 05/10	Likestillingsprisen 2010
Kif 06/10	Likestillings- og diskrimineringsombudets (LDO) kontroll av håndhevelse av rapporteringsplikten ved enkelte forskningsinstitusjoner
Kif 07/10	Ressursbanken for likestilling i forskning
Kif 08/10	Møteplan høsten 2010
Kif 09/10	Forslag til budsjett for 2010
Kif 10/10	Orienteringssaker
Kif 11/10	Eventuelt

Kif 01/10	Godkjenning av innkalling og sakliste
------------------	--

Det var ingen kommentarer til innkalling og sakliste. Det ble ikke meldt inn saker til eventuelt.

Vedtak:

Kif-komitéen godkjenner innkalling og sakliste.

Kif 02/10	Tolkning av mandat og argumentasjon for arbeidet
------------------	---

Kunnskapsdepartementet har gitt Kif-komitéen et vidt mandat der det ligger stor frihet med hensyn til hvilke oppgaver komitéen vil fokusere på og hvilken arbeidsform komitéen ønsker. For det videre arbeidet er det derfor av betydning at komiteen har en felles forståelse av mandatets retning og tyngdepunkter.

I diskusjonen ble følgende hovedpunkter nevnt:

- Problematikken med kjønnsbalanse gjelder både i utdanning og forskning
- Både overgangen mellom videregående opplæring og høyere utdanning og karriereveiene i academia er felt som kan ses på med henblikk på rekrutteringsproblematikken. Stipendiatenes organisasjon, SIN, kan være en mulig samarbeidspartner.
- Forskerutdanningen ble løftet fram som et interessant punkt.
- KD har nedsatt et utvalg, ledet av Magnus Rindal, som skal se på bruken av midlertidige stillinger i sektoren. Komitéen ønsker å se om kj nnsbalanseperspektivet skal være med i utvalgets arbeid. Utvalgets mandat kan leses her: <http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/pressemeldinger/2010/Onsker-farre-i-midlertidige-stillinger.html?id=604312>
- Retning når det gjelder fokus, om det skal rettes mot strukturelle endringer eller mot enkelttiltak er en avveining. Dette sees ofte som to litt ulike strategier. Undersøke mulige strukturelle barrierer mot kjønnsbalanse i forskningssystemet.
- En arbeidsgruppe bestående av representanter fra UHRs forskningsutvalg og Forskningsinstituttens Fellesarena (FFA) har avlevert en rapport om behov og muligheter for samarbeid mellom de to organisasjonene. Rapporten kan lastes ned her: http://www.uhr.no/documents/UHR_FFA_endelig_med_vedlegg.pdf

Argumentasjon for arbeidet

Den første Kif-komitéen utviklet en argumentasjon for sitt arbeid. Motivasjonen var blant annet å tydeliggjøre mandatets relevans for forskningspolitikken for øvrig. Komitéen bør ta stilling til om dette er en type argumentasjon som komiteen fortsatt mener har relevans for sitt arbeid, og om argumentene er noe komiteen kan gi sin tilslutning til.

Komiteen kom med følgende innspill til en revidert argumentasjon:

- I argumentasjonen bør det snakkes om både utdannings- og forskningskvalitet
- Vri fokuset over fra likestillingsbegrepet til å snakke om kjønnsbalanse generelt
- Oppdatere dokumenthenvisninger til å vise til siste versjon av bl a Stortingsmeldinger

Saksdokumenter/lenker:

- Mandat for Komité for kjønnsbalanse i forskning – vedlegg nr 1
- Argumenter for likestilling og økt kjønnsbalanse i forskning – vedlegg nr 2

Vedtak:

Revidert versjon av argumentasjonen for arbeidet legges frem på neste komitémøte.

Kif 03/10	Arbeidsform
------------------	--------------------

Komiteen har pleid å ha inntil 5 komitémøter i løpet av året. I tilknytning til m tene har komiteen besøkt ledelsen ved ulike institusjoner (se Virksomhetsrapporten 2007-2010 side 12). De to forutgående komiteene har vurdert disse besøkene som svært nyttige både for å innhente kunnskap om institusjonenes likestillingsarbeid, men ikke minst som en mulighet til å spre erfaringer og kunnskap.

I tillegg til komiteens ordinære m ter og institusjonsbesøkene har komiteen pleid   møte andre sentrale aktører så som Norges forskningsråd, NOKUT og Kunnskapsdepartementet. Dette er m ter som ofte kommer mellom de ordinære komit m tene. I tillegg har det ved enkelte anledninger, som for eksempel i tilknytning til likestillingsprisen, v rt nedsatt egne arbeidsgrupper. Det har også vært behov for arbeidsm ter med ulike aktører der enkelte komitémedlemmer har deltatt.

Ut over dette er det arrangementer der det er ønskelig at Kif er representert men uten at det forventes en fulltallig deltakelse. Det gjelder for eksempel nettverksmøtene, og enkeltstående m ter i løpet av året. I slike tilfeller blir det litt opp til den enkelte å vurdere sin tidsbruk.

Bruk av vara

Nytt for denne komiteen er oppnevning av vara medlemmer. Det er viktig at faste medlemmer gir beskjed til sekretariatet om eventuelle forfall så tidlig som mulig, slik at vara kan kalles inn.

Honoreringsrutiner

I henhold til statens veiledende staser gjelder følgende honorering av komitémedlemmer og vararepresentanter.

- Det gis honorar 2x1 time for deltakelse i alle formelle m ter, inklusiv komiteens egne ordinære m ter.
- Det gis honorar 2x1 time for deltakelse i arbeidsgrupper komiteen nedsetter.
- Det gis *ikke* honorar for deltakelse på seminarer og konferanser selv om det er i Kifs regi.
- Hvis et medlem skal holde en presentasjon/innlegg honoreres dette særskilt.

I tillegg til en møteplan vil sekretariatet utarbeide forslag til aktivitets-/arbeidsplan. Det er viktig at en slik plan ikke blir for detaljert men gir rom for aktiviteter som er relevante i forhold til dagsaktuelle tema, og hvilke muligheter som til enhver tid finnes for å påvirke.

Sekretariatet vil se på muligheter for at komiteen deltar på en konferanse i Sverige i oktober i kombinasjon med et komitémøte. Det ble også diskutert om komitéen skal arrangere en større konferanse i løpet av funksjonsperioden.

Vedtak:

Komiteen opprettholder ordningen med institusjonsbesøkene. Komiteen gir sin tilslutning til sekretariatets forslag når det gjelder bruk av vara og honorering. Sekretariatet vil utarbeide forslag til aktivitets-/arbeidsplan frem mot neste komité-m te.

Kif 04/10	Videreføring av nettverksmøter for likestillingsarbeidere
------------------	--

I 2006 tok daværende Kif-komité et initiativ for å opprette et nettverk for likestillingsarbeidere i UH-sektoren. Bakgrunnen for initiativet var tilbakemeldingene fra sektoren om at det var et behov for kompetanseheving og samordning på feltet og behov for erfaringsutveksling mellom institusjonene. I komiteens møte 3. april 2006 ble det bevilget kr 225 000 til tiltaket, fordelt på en treårsperiode. Tiltaket skulle deretter evalueres. Evalueringen som ble foretatt i fjor viser at tiltaket er svært vellykket og at det er ønskelig at det fortsetter.

Budsjett og regnskap for prosjektet ble avsluttet i møtet 22.mars i år. For å bidra til at institusjonene skulle påta seg ansvaret med nettverksmøtene mente den første komiteen det var hensiktsmessig å støtte m tene finansielt og administrativt. Nettverksm tene har fått økonomisk støtte på rundt kr 70 000 for hvert m te, i tillegg har sekretariatet bistått med ideer og innspill til program og opplegg for samlingen. Situasjonen i dag er noe endret fordi det har blitt en mer etablert arena. Sekretariatet mener derfor det er forsvarlig å redusere den økonomiske støtten til 50 000 per nettverksmøte. I og med møtet for innværende år er avviklet vil dette kun gjelde for årene 2011-2013.

Saksdokumenter/lenker:

- Virksomhetsrapporten 2007 – 2010, side 18
- <http://kifinfo.no/c50559/seksjon.html?tid=50560>

Vedtak:

Komitéen avsetter kr 50 000,- per år til de  rlige nettverksmøtene for likestillingsarbeidere i sektoren i perioden 2011 – 2013.

Kif 05/10	Likestillingsprisen 2010
------------------	---------------------------------

Kunnskapsdepartementet har gitt muntlig varsel om at statsråden vil utlyse Likestillingsprisen 2010. I komiteens møte 8.januar i år ble det besluttet å sende et brev til Kunnskapsdepartementet der komiteen ba om et møte for å diskutere hva som kan gjøres for å

øke oppslutningen om prisen. Komiteen har hele tiden poengtert at selv om søkningen har vært synkende har flere av kandidatene holdt svært høy kvalitet, noe som har sikret en reell konkurransesituasjon.

Sekretariatet hadde møte med departementet 12. mai der følgende ble foreslått:

- Departementet reviderer de overordnede retningslinjene for å melde inn kandidatur slik at kravene blir tydeligere og enklere. Et av spørsmålene er om det bør åpnes opp for annen dokumentasjon fra instituttsektoren enn handlingsplaner.
- Komiteen diskuterer kriteriene komiteen har lagt til grunn for sin vurdering av kandidatene. Et sentralt spørsmål er i hvilken grad kriteriene treffer instituttsektoren som ikke har jobbet tilsvarende målrettet som UH-sektoren med disse spørsmålene. Og om kravene generelt kan gjøres enklere.
- Det verserer en del misforståelser i sektoren når det gjelder eierskapet til Likestillingsprisen. Det er derfor et behov for en mer synlig forankring av prisen. For å avhjelpe dette vil utlysningene sendes, fremdeles fra Kif, men med KDs logo. Kunnskapsdepartementet vil selv sørge for utbetalingen(e) og innrapportering. En slik arbeidsfordeling vil tydeliggjøre den rent faglige rollen til Kif-komiteen, og vise at prisen eies av departementet.
- I tillegg er det et spørsmål om hvordan vi når de aktørene/personene ved de ulike institusjonene som kan gjøre noe aktivt for å få institusjonene til å melde sitt kandidatur. Utfordringen har særlig vært å nå instituttsektoren. Det er ønskelig at Forskningsinstituttens Fellesarena (FFA) og Abelia kan påta seg en aktiv rolle i informasjonsspredningen.
- Som det framgår av budsjettforslaget for 2010 (se sak 08/10) har komiteen utgifter knyttet til arbeidet med Likestillingsprisen. Komiteen har vært bevisst på å holde utgiftene på et minimum.

Før sommeren blir det sendt et varsel om Likestillingsprisen 2010 til forskningssektoren og andre informasjonskanaler. Utlysningen blir sendt ut medio august. Selve innstillingen vedtas av Kif-komiteen før prisen deles ut på Kunnskapsdepartementets kontaktkonferanse i januar 2011.

Komiteen diskuterte mye om prisen burde gå til institusjoner som faktisk har gjennomført gode tiltak, eller om man også burde åpne for at institusjoner kan søke på grunnlag av planlagt virksomhet.

Komiteen mener at det er mer prisverdig å få likestillingsarbeidet integrert i den enkelte institusjons ordinære planer/drift, og ikke nødvendigvis kun som separate tiltak. I den forbindelse diskuterte komiteen om avsatte økonomiske ressurser til likestillingsarbeidet er en indikasjon på om likestillingen er godt ivaretatt.

I komiteens bedømmingskriterier bør det fremkomme at institusjonenes arbeid med likestilling må ses i forhold til den aktuelle institusjons forutsetninger (bl a størrelse).

Saksdokumenter/lenker:

- Utlysning av Likestillingsprisen 2009, se <http://kifinfo.no/binfil/download.php?did=6717>
- Veiledning for innmelding av kandidatur – vedlegg nr 3

Vedtak:

1. Sekretariatet vil fortsette dialogen med Kunnskapsdepartementet om revidering av de overordnede retningslinjene
2. Kif-komitéen ber sekretariatet utarbeide forslag til kriterier for Likestillingsprisen med utgangspunkt i de innspillene som fremkom i møtet.
3. Arbeidsgruppen som skal lage forslag til innstilling til prisen nedsettes umiddelbart etter søknadsfristens utløp. Av habilitetsgrunner skal gruppen ikke ha medlemmer fra s kerinstitusjonene.

Kif 06/10	Likestillings- og diskrimineringsombudets (LDO) kontroll av håndhevelse av rapporteringsplikten ved enkelte forskningsinstitusjoner
------------------	--

Likestillings- og diskrimineringsombudet har foretatt kontroll av fem institusjoner (SINTEF, Iris, UiO, UiA og HiBo). LDO finner at alle fem bryter likestillingslovens rapporteringsplikt. Man plikter å rapportere både på tilstand og likestillingsaktiviteter. Dette anses som vesentlig for å få oversikt over likestillingsarbeidet, og om de tiltak og aktiviteter som er igangsatt treffer når det gjelder de utfordringer den enkelte institusjon har. LDO har varslet flere kontroller i år.

I forrige komit periode var det tett dialog mellom Kif og LDO. Dialogen munnet blant annet ut i en veileder for hvordan aktivitets – og rapporteringsplikten kan utøves av forskningssektoren. Veilederen ble utarbeidet sammen med Kif-komitéens sekretariat, KD og daværende BLD. Både komiteen og UHR ble gitt mulighet til å komme med kommentarer og innspill. De kontroller LDO nå foretar kan sees på som en oppfølging av arbeidet som ble gjort i forbindelse med veilederen. I veilederen skisseres flere eksempler på hva det kan være hensiktsmessig å rapportere på. Disse eksemplene er lagt til grunn for kontrollen LDO har foretatt. Ut fra reaksjonene som har kommet fra de institusjonene som har blitt kontrollert er det et spørsmål om rapporteringen som etterspørres blir for detaljert. Et annet spørsmål er om man bør skille mellom UH-sektoren og instituttsektoren når det gjelder hva det skal rapporteres på. En grunn til å reise dette spørsmålet er at UH-sektoren har flere større enheter/institutter som det i dag allerede rapporteres på til DBH, mens det for instituttsektoren synes som det kan være flere mindre enheter/avdelinger slik at enkeltpersoner blir mer synlig. I tillegg finnes det ikke tilsvarende offentlig tilgjengelig statistikk når det gjelder instituttsektoren som den vi har for UH-sektoren.

UH-institusjonene rapporterer årlig til Kunnskapsdepartementet, mens forskningsinstituttene rapporterer til Norges forskningsråd. Det betyr at både Forskningsrådet og departementet har en rolle i dette. I dag finnes det ingen oversikt over hvilke krav departementet og Forskningsrådet stiller for at de respektive institusjonene skal overholde rapporteringsplikten i likestillingsloven.

Det at LDO foretar denne type kontroller bidrar til en skjerpet forståelse av hva likestillingslovens plikter innebærer, noe som i neste omgang gir bedre oversikt over likestillings situasjonen ved den enkelte institusjon/institutt. For at dette skal oppfattes som rimelig og håndterbart er det viktig at de involverte parter har en omforent forståelse av omfanget av pliktene. Det kan derfor være nyttig med et møte mellom LDO, KD, NFR, BLID (Barne-, likestillings- og integreringsdepartementet som er eiere av LDO) og Kif, der LDO og BLID redegjør for lovverket og de kontroller som er foretatt.

Saksdokumenter/lenker:

- Om selve saken og lenker til LDOs brev til institusjonene:
- <http://kifinfo.no/nyhet/vis.html?tid=71038>
- Om reaksjonene: <http://kifinfo.no/nyhet/vis.html?tid=71176>
- LDOs veileder for forskningssektoren:
<http://ldo.no/no/Aktuelt/publikasjoner/brosjyrer/Handbok-for-universitets--hoyskolesektoren-og-forskningsinstituttsektoren/>

Vedtak:

Kif-komitéen ber sekretariatet ta initiativ til et møte med de involverte partene for å diskutere problemstillingene.

Kif 07/10	Ressursbanken for likestilling i forskning
------------------	---

Ressursbanken ble initiert av den første Kif-komitéen. I løpet av forrige komit eperiode har den blitt videreutviklet og fått befestet sin posisjon som den sentrale informasjonskanalen i Norge når det gjelder likestilling i forskning (se Virksomhetsrapporten for ressursbanken 2007-2010).

Ressursbanken utgjør i dag n r 1/3 av komiteens ordinære budsjett. Dette var bakgrunnen for at komiteen høsten 2009 sendte en henvendelse til Kunnskapsdepartementet med anmodning om å styrke Kifs  rlige bevilgning slik at Ressursbanken ble sikret økonomisk og at Kif fikk frigjort midler til å initiere nye tiltak. Selv om Kunnskapsdepartementet var tydelige på Ressursbankens verdi, ble det gjort klart at det er opp til komiteen å prioritere innenfor rammen de i dag f r.

Sekretariatet har diskutert den økonomiske situasjonen med KILDEN Informasjonssenter for kj nnforskning som har ansvar for den daglige driften av Ressursbanken, og bedt om å få presentert to utkast til budsjett: et på dagens nivå og et som innebærer kuttforslag. Som det framgår av budsjettforslaget har KILDEN fått en bevilgning på 250 000 for månedene januar – april 2010. Dette inkluderer også enkelte årsabonnement. Dette betyr at Ressursbanken i dag drives uten bevilgning, noe som er beklagelig, men som skyldes overgangen mellom to komiteer.

Årets budsjett situasjon og aktivitetsnivå tilsier at en tildeling til Ressursbanken i henhold til budsjettforslag A, er forsvarlig.

Saksdokumenter/lenker:

- Budsjettforslag Ressursbanken – vedlegg nr 4

Vedtak:

Komitéen tildeler kr 570 000,- til Ressursbanken for perioden 1. mai – 31. desember 2010.

Kif 08/10	Møteplan for høsten 2010
------------------	---------------------------------

Forslag til møteplan for høsten 2010:

- 6. september – m te med Høgskolen i Lillehammer og komitémøte
- 7. september – m te med statsråd Aasland kl 1300-1400

Oktober – konferanse i Sverige?/ alternativt uke 43

- 7. desember – m te med UHRs styre
- 8. desember – m te med Universitetet i Oslo og komitémøte

I midten av desember – arbeidsgruppen for Likestillingsprisen

Komité for kjønnsbalanse i forskning, Voksenåsen 31. mai – 1. juni 2010

Kif 09/10	Forslag til budsjett for 2010
------------------	--------------------------------------

		Regnskap for Kif 2 – 2009	Regnskap for Kif 2 januar-april 2010	Budsjett for Kif 3 mai – desember 2010	Merknader
Bevilgninger:					
Overskudd overført fra tidligere år:		2 595 211,19	1 056 907,04	0	
Bevilgning fra KD:		1 500 000,00	-	1 500 000,00	
Bevilgning fra NFR:		1 500 000,00	-	1 500 000,00	
Tilbakeførte nettverksmidler:			128 701,50	0	
Totalt:		5 595 211,19	1 185 608,54	3 000 000,00	
Utgifter:					
Lønn og sekretariatskostnader:		998 047,42	350 246,83	666 000,00	1
Honorar:		414 475,39	115 628,91	300 000,00	1
Reiseutgifter:		241 361,84	76 734,46	200 000,00	1
Ressursbanken:		820 000,00	250 000,00	570 000,00	1
Gender in Norway 2009:		45 000,00		-	2
Adm utgifter Likestillingsprisen:				51 000,00	3
Tiltak:	Talenter på spill:	500 000,00		-	4
	Nettverk kvinnelige forskere:	609 800,00		-	5
	Nettverksmøter likestillingsarbeidere:			150 000,00	6
	Forprosjekt database kvinnelige forskere:		74 165,00		
Rapporter:	Institutt for samfunnsforskning:	603 750,00	2 093,00		
	NIFU STEP:	223 390,00			
Arrangementer, seminarer:		82 479,50	2 413,00		
Totalt:		4 538 304,15	871 281,20	1 937 000,00	
Gjenstående midler:		1 056 907,04	314 327,34	1 063 000,00	

Merknader:

- 1 for 8 måneder
- 2 ikke foreslått videreført
- 3 har ikke vært beregnet/budsjettetert med tidligere år
- 4 engelsk oversettelse finansieres over forrige komit s budsjett
- 5 avsluttet prosjekt
- 6 avsatt til nettverksmøter i 2011, 2012 og 2013

Vedtak:

Kif-komiteén vedtar det foreslåtte budsjettet, og ber sekretariatet kontakte Kunnskapsdepartementet med anmodning om å få overføre de ubrukte midlene fra gammel til ny Kif-komité. Sekretariatet vil utarbeide et forslag til plan for bruken av de midlene som ikke ligger inne i budsjettforslaget (ref sak 03/10 Arbeidsform).

Kif 10/10	Orienteringssaker
------------------	--------------------------

- Arbeidsgruppe mellom Kif og NFR. Komiteen er representert med Ernst Kristiansen og fra NFR stiller Lise Christensen og Jesper Simonsen.
Det skal utvikles en norsk versjon av det svenske VINNMERprogrammet, noe som knyttes til budsjettprosessen for 2012
- Linda Rustad innledet på et arrangement i regi av det svenske Utdanningsdepartementet og Delegationen for Jämställdhet i högskolan 27.mai. Påfølgende dag var det uformelt møte med sekretariatet for delegasjonen som er lagt til utdanningsdepartementet.
- 9. juni deltar Linda Rustad og Maria Grönroos, sammen med Forskningsrådet (deriblant Jesper Simonsen) på et seminar i regi av VINNOVA i Stockholm. EU finansierer prosjektet *Toolkit Gender in EU-funded research* som utføres av konsulentbyrået Yellowwindow. De gir kurs i kjønnsforskningens relevans for ulike forskningstema (nanoteknologi, helse, transport m.m.). De har gitt kurs over hele Europa, og prosjektet er nå ferdig. VINNOVA arrangerer to kurs, der vi blir med på det ene. Mainstreaming av kjønnsforskning er noe Forskningsrådet er opptatt av, se: <http://kifinfo.no/nyhet/vis.html?tid=71558>
- Komiteen har fått positivt svar på sin henvendelse til Forskningsrådet om å finansiere oversettelsen av Talenter på spill til engelsk. De bevilger 50 000 til formålet.

Vedtak:

Kif-komiteén tar sakene til orientering.

Kif 11/10	Eventuelt
------------------	------------------

Det var ingen saker under eventuelt.

Med hilsen

Gerd Bjørhovde (sign)
Leder

Nina Widding
sekretær